

AFŞİN DOLAYINDA (DOĞU TOROSLAR) GRANİTİK KAYALARIN KÖKENİ VE OLUŞUM YERİ

Genesis and emplacement of granitic rocks in Afşin area (Eastern Taurides)

Niyazi TARHAN*,

* Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA

Doğu Toroslann, batı kesiminde (Göksün-Afşin), alttan üste doğru, Üst Trias?-Jura yaşlı Göksün me-taofiyoliti, Neokomiyen yaşlı Elbistan ensimatik açla yayı istifi ve Kabaktepe metamorfite-lerini kesen, Ko-niasiyen-Santoniyen yaşlı granitik kayaların varlığı gözlenir. Granit ve bunların kestiği tüm kaya birimlerini, Üst Senoniyen-Eosen yaş aralığında **çökelmiş** bilimler açısıl uyumsuzlukla örter.

Gabbrolar, ilerliyen metamorfizma ile metagabro, amfibolit, migmatit ve granitik kayalara doğru ted-ricene değiştii izlenir. Granitik kayalar ise daha üstlerde yeralan levha dayk karmaşığı, ada yayı istifi ve Kabaktepe metamorfite-lerini birlikte kesmektedir. Ancak, sahanın daha değişik bir kesiminde aynı granitik kayaların, levha dayk karmaşığı ve bunları nap olarak iizerifeiış Kabaktepe metamorfik-leriyle olan dokanaklarında da migmatitlerin varlığı gözlenir.

Granit, migmatit ve ofiyolitik kayaların saha ve petrografik incelemeleri ile aşığıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

1. Granitik kayalar, ada yayı volkanizması sırasında gelişmemiştir. Bunlar, dalma - batına zonları üzerindeki çarpışma kuşaklarında yeralırlar. Çarpışma sonrası kabuk kalınlaşmasına bağı olarak ve anateksi sonucu gelişip, yerleşmişlerdir.

2. Bölgede yüzeylenen Koniasiyen - Santoniyen yaşlı granitik kayalar, **okyanusal** ve kıtasal kabuğa ait kayaların farklı yer ve derinliklerde, ayrı veya birlikte kısmi ergimesi sonucu oluşmuş anatektik magmanın farklılaşmış ürünleri olarak belirlemektedir. Bu anatektik magma, ilk kez Afşin mağmatizması olarak **adlanmış** ve tanıtılmıştır.

Occurrence of granitic rocks of Coniacian - Santonian age, intruding respectively from base to top; Upper Triassic? - Jurassic Göksün metaophiolites, Elbistan ensimatic island arc sequence of (Neocomian age), and Kabaktepe metamorphics, is observed in the western section (Göksün - Afşin area) of the Eastern Taurids. Granites the country deposited during the rock are unconformably overlain by a sedimentary rock sequence Upper Senonian-Eocene time interval. Gabbros display gradations to rock types such as uralitised gabbros, amphibolites and migmatites with progressive metamorphism.

At gabbro rocks, followed with respect to increasing metamorphism rate in the study area, a gradation to granitic rocks over amphibolitized gabbro, amphibolite and migmatite is observed. On the other hand, granitic rocks intrude mutually into the overlying sheeted dyke complex, island arc sequence and the Kabaktepe metamorphics. Meanwhile, in the adjacent migmatites occur to be generated at the contacts of the same granitic rocks with the sheeted dyke complex and the Kabaktepe metamorphics thrust over the former as nappes. The results below were deduced from field and petrographic studies of the granitic, migmatitic and ophiolitic rocks.

1. Granitic rocks did not generate during island arc volcanism. They occur at the collision belts on the subduction zone. They were developed and emplaced by anatexis resulting from crustal thickening.

2. Granitic rocks of Coniacian - Santonian age cropping out in the region, appear as the highly fractionated products of an anatexic magma formed by rocks belonging to both oceanic and continental crust at different locations and depths. This anatexic magma is nomenclated and described as the Afşin magmatism for the first time.